

Національний університет
«Одеська юридична
академія»

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Центр українсько-
європейського наукового
співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

3 травня – 13 червня 2022 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

УДК 37.013«364»(477)(063)
О-72

Голова організаційного комітету:

Дикий Олег Вікторович – кандидат юридичних наук, доцент, декан факультету кібербезпеки та інформаційних технологій Національного університету «Одеська юридична академія», експерт з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Організаційний комітет:

Ульянова Галина Олексіївна – доктор юридичних наук, професор, проректор з навчальної роботи Національного університету «Одеська юридична академія»;

Горбаченко Станіслав Анатолійович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри кібербезпеки Національного університету «Одеська юридична академія»;

Серебро Михайло Володимирович – кандидат юридичних наук, адвокат, директор Відокремленого підрозділу «Об'єднане вище професійно-технічне училище сфери послуг Національного університету «Одеська юридична академія»

О-72 **Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 3 травня – 13 червня 2022 року. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 504 с.**

ISBN 978-617-554-001-5

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні» (3 травня – 13 червня 2022 року).

УДК 37.013«364»(477)(063)

© Національний університет «Одеська юридична академія» 2022

ISBN 978-617-554-001-5

© Центр українсько-європейського
наукового співробітництва, 2022

Деякі проблемні питання регулювання трудових відносин у закладах освіти в умовах воєнного стану Серебро М. В.	406
Особливості викладання дисципліни «Основи BIM-технологій» для студентів ДВНЗ ПДАБА в умовах воєнного стану в Україні Середа С. Ю.	410
Окремі питання освітнього процесу в умовах воєнного стану Сіренко О. В.	413
До питання припинення права власності на житло, яке було знищене внаслідок бойових дій Січко Д. С.	416
Фізичне виховання здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану Счастливцев В. І., Рожченко В. М.	420
Покращення самостійної роботи студентів в умовах воєнного стану Тарасенко М. І.	422
Шляхи викладання української мови за професійним спрямуванням в умовах дистанційного навчання Тимчук І. М.	425
Особливості освітнього процесу та наукової діяльності в умовах воєнного стану Тімофєєва Л. Ю.	431
Щодо питання самозахисту прав учасників кредитних відносин в процесі діджиталізації фінансових послуг в Україні Тупицька Є. О.	435
Освіта під час новітньої російсько-української війни: можливості та виклики Тютіна Л. В.	439
Дотримання академічної доброчесності в умовах дистанційного навчання Ульянов В. О.	441
Організація навчального процесу у ЗВО зі специфічними умовами навчання в умовах воєнного стану Ульянов О. І.	443
Ознаки академічного плагіату Ульянова Г. О.	445
Освітній процес в медичному університеті в умовах воєнного стану Філіпова Л. В.	447

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
У ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Ульянов О. І.

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри тактико-спеціальної,
вогневої та фізичної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки», який було прийнято 17.12.2021 року були внесені зміни до Закону України «Про вищу освіту» шляхом доповнення частини першої статті 1 пунктом 6¹ наступного змісту: заклад вищої освіти із специфічними умовами навчання – заклад вищої освіти державної форми власності, який здійснює на певних рівнях вищої освіти підготовку курсантів (слухачів, студентів), ад'юнктів для подальшої служби на посадах середнього та вищого складу Національної поліції України, начальницького складу з метою задоволення потреб Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань [1].

Важливим, на наш погляд, під час дії воєнного стану, має частина четверта статті 13 Закон «Про вищу освіту» в редакції Закону № 1986-ІХ від 17.12.2021 року щодо повноважень державних органів,

до сфери управління яких належать вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, які мають право своїми нормативно-правовими актами встановлювати особливі вимоги [2]. Серед таких вимог, які впливають на організацію освітнього процесу під час воєнного стану є можливість здійснення гнучкого управління, в залежності від конкретної ситуації, яка складається в тому чи іншому регіоні держави. Адже ситуація змінюється щоденно і рішення про евакуацію навчального закладу з того чи іншого регіону необхідно приймати оперативно.

У зв'язку з введенням воєнного стану, відповідно до Указу Президента України № 64/2022 та листа Міністерства освіти і науки України № 1-3277-22 від 25.02.2022 «Про організацію освітнього процесу» в закладах освіти було оголошено канікули, після завершення яких запроваджено дистанційний формат роботи.

Слід зазначити, що курсанти ЗВО зі специфічними умовами навчання не були у відпустці, а були направлені в комплектуючі підрозділи за місцем проживання, де суміщали навчання з несенням служби, сумісно з працівниками територіальних відділів поліції, по охороні публічного порядку в денний час.

Безумовно, такий режим навчання супроводжувався проблемами та складнощами різного характеру, а саме: складність спілкування в онлайн -режимі пов'язана з нестабільністю інтернет- зв'язку, емоційно-психологічні (складність спілкування в онлайн-режимі, перебування під час навчання в приміщенні з іншими членами родини, відсутність спілкування з колегами та друзями у звичному режимі) тощо, набули нової гостроти та змістовності.

По-перше, це небезпека, в якій опинились всі учасники освітнього процесу. Навіть в регіонах, в яких не проводяться активні бойові дії не є виключенням оголошення тривоги протягом дня, що вимагає негайного переміщення в безпечні місця.

По-друге, психоемоційний стан, в якому перебувають учасники освітнього процесу.

Поєднання практичної діяльності та навчального процесу вимагає внесення певних змін в їх організацію.

Серед змін в організації навчального процесу, які можуть бути запроваджені в умовах воєнного стану, вбачається можливим виділити такі:

- можливість зміни розкладу занять та організацію навчального процесу в дві зміни;

- зміни тривалості проведення занять з розподілом годин на опрацювання матеріалу з викладачем в онлайн-режимі та подальше виконання завдань за пройденою тематикою.

Враховуючи, що через нестабільну роботу зв'язку та необхідність дотримання безпекового режиму, особливо в зонах активних бойових дій, не завжди є можливість у здобувачів вищої освіти бути присутніми на заняттях в онлайн-режимі, важливо забезпечити доступ до практичних завдань та навчальних матеріалів для самостійного виконання здобувачем з метою отримання відповідних знань та навичок та недопущення формування академічної заборгованості.

Для здобувачів невідпускних курсів доцільно розглядати питання щодо перенесення вивчення освітніх компонентів, які містять інформацію з обмеженим доступом, на наступні навчальні семестри, якщо оволодіння відповідними знаннями не є необхідними для проходження практичної підготовки чи вивчення інших освітніх компонентів в поточному семестрі.

Література:

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки : Закон України від 17.12.2021 р. № 1986-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1986-20#n12>
2. Про вищу освіту: Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2016. 27 верес. (№ 178–179). С. 10–22